

Prośrodowiskowe postawy konsumenckie

– materiały dodatkowe dla klasy IV

Postawy konsumenckie to w zasadzie kwintesencja naszego podejścia do środowiska rozumianego zarówno lokalnie jak i globalnie. Zdajmy sobie sprawę, że korzystając z każdej rzeczy czy usługi, nawet tych najbardziej podstawowych (woda w kranie, ciepło, prąd, jedzenie) jesteśmy konsumentami wpływającymi na poziom zużycia zasobów, często nieodnawialnych. Trudno to sobie wyobrazić i na co dzień pamiętać o tym, a na przykłady skutków naszej działalności można natknąć się w wielu miejscach. To chociażby zwirownie czy kopalnie odkrywkowe po których zostają widoczne połacie zmienionego krajobrazu.

Dawniej ludzie kupowali to co było niezbędne do funkcjonowania. Dzisiaj zaangażowano skomplikowane systemy marketingowe i reklamę w celu ciągłego powiększania popytu, a co za tym idzie wydobycia, zużycia, transportu... Dobrobyt w krajach rozwijających się rośnie, a wraz z nim standard życia i dążenia do realizacji marzeń/zachcianek często nie rzeczywistych tylko precyzyjnie wykreowanych przez specjalistów. Machina marketingowa napędza konsumpcję wywołując ~~często~~ nadprodukcję dóbr. Styl życia oparty na wielogodzinnej pracy po to, aby zaspokoić rosnące ambicje niszczy naszą osobowość i więzi międzyludzkie. Dodatkowo coraz bardziej obciąża środowisko rosnącymi górami skomplikowanych odpadów.

Tak więc główne przesłanie wskazuje, że nie musimy więcej i ciężiej pracować, by zapewnić sobie i naszym bliskim życie wolne od trosk, tylko musimy, jako społeczeństwo, przemyśleć sposób, w jaki funkcjonujemy i być może go zmienić. Bardziej konsumować wiedzę budując kapitał ludki i społeczny.

Unia Europejska przyjęła program Zielony Ład, którego wiele zadań będzie realizowanych na podstawie inwestycyjnego wymiaru konsumpcji, czyli inwestowaniu w rozwój człowieka a nie w ilość rzeczy.

A w życiu codziennym i domowym stosujemy zasadę cyrkularności i współdzielenia: zamiast kupowania nowej lodówki, piętnastej pary butów pozwólmy rzemieślnikom je naprawić. Zamiast kupowania kolejnych książek, które po pewnym czasie ograniczają nam przestrzeń życiową w mieszkaniu – korzystajmy z bibliotek.

Konsumujemy nie tylko rzeczy ale przede wszystkim energię. Energia niezbędna jest nam bezpośrednio w postaci prądu czy ciepła zużywanych w pracy, domach... Konsumujemy również pośrednio energię zużywaną do produkcji mniej lub bardziej potrzebnych nam rzeczy.

Warto na przykładzie zużycia (w szkole, w domu...) energii cieplnej zastanowić się nad tym jak może każdy konsument ją oszczędzać.

Linki poszerzające wiedzę:

Świadomość ekologiczna Polaków

<https://biznes.newseria.pl/news/prawie-polowa-polakow,p15955743> 2021-08-04

Covid 19 a wydatki na konsumpcję w Polsce

<https://biznes.newseria.pl/news/przez-pandemie-az-42,p2024124412> 2021-07-28

Zużycie energii

<https://www.eea.europa.eu/pl/themes/energy/intro>

<https://www.eea.europa.eu/pl/sygna142y/sygnaly-2017/artykuly/energia-a-zmiany-klimatu>

<https://www.teraz-srodowisko.pl/media/pdf/aktualnosci/8674-OZE-cieplownictwo.pdf>

Jeśli nie będziemy płacić za walkę ze zmianami klimatu, to będziemy płacić za konsekwencje jej zaniechania

<https://forsal.pl/biznes/ekologia/artykuly/8214386,wiech-winna-ocieplaniu-sie-klimatu-jest-konsumpcja-a-nie-kapitalizm-wywiad.html> 24 lipca 2021

Czy aby na pewno sposób życia większości ludzi we współczesnych bogatych państwach jest takim osiągnięciem cywilizacyjnym?

<https://forsal.pl/gospodarka/artykuly/8182492,bardzo-wysoka-cena-postepu.html> 31 lipca 2021

Trendy środowiskowe zastępujące konsumpcjonizm

<https://ekowymiar.pl/zasada-5-r/>

Filmiki

Energia

<https://www.youtube.com/watch?v=uzZquS6--pl>

Skąd ciepło w naszym domu?

<https://www.youtube.com/watch?v=1JvGQom1p9k>

Zadanie do wykonania na lekcji

Tytuł zadania	Grzej siebie nie atmosferę
Cel zadania	Energooszczędność - zmniejszenie ilości zużywanej energii cieplnej jest jednym z istotnych elementów ograniczania emisji CO ₂ i zapobiegania zmianom klimatycznym. Celem doświadczenia jest pokazanie roli dobrej izolacji budynku w oszczędzaniu i kumulowaniu energii cieplnej.
Szczegółowy opis zadania	Zagrzać wodę w czajniku. Włączyć do wcześniej przygotowanego termosu i słoja. Po 15 minutach sprawdzić temperaturę w obu naczyniach i zanotować wynik. Kontrolowanie temperatury można powtarzać kilka razy. Pozwoli to na wyraźne zauważenie różnic w tempie obniżania temperatury. Alternatywnie – dwie osoby w kurtkach puchowych i dwie w T-shirt stoją w klasie albo na boisku. Relacjonują swoje odczucia.
Materiały do przeprowadzenia zadania	<ol style="list-style-type: none"> 1. Duży termos lub słoć owinięty ocieplaczem (kurtką puchową /śpiworem...) 2. Podobnej wielkości słoć 3. Czajnik z gorącą wodą 4. Termometr <p>Alternatywnie – dwie osoby (połowa grupy) w T-shirt i dwie osoby (druga połowa grupy) w kurtkach puchowych</p>
Efekt zadania	Zrozumienie konieczności i podstawowych zasad oszczędzania energii cieplnej, czyli jednej z zasad konsumpcji prośrodowiskowej

Zadanie dodatkowe

Wykonanie na plastyce lub technice tablicy obrazującej doświadczenie i zmiany temperatur w czasie